

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 16. februarja 2017*

„Predhodno odločanje — Člen 267 PDEU — Sodni tajnik — Pojem ‚nacionalno sodišče‘ — Obvezna sodna pristojnost — Izvajanje sodnih funkcij — Neodvisnost — Nepristojnost Sodišča“

V zadevi C-503/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložil Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (sodni tajnik sodišča v Terrassi, Španija, pristojnega za obravnavo zadev v zvezi z nasiljem nad ženskami) z odločbo z dne 17. septembra 2015, ki je na Sodišče prispela 23. septembra 2015, v postopku

Ramón Margarit Panicello

proti

Pilar Hernández Martínez,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi J. L. da Cruz Vilaça, predsednik senata, A. Tizzano (poročevalec), podpredsednik Sodišča, M. Berger, sodnica, A. Borg Barthet in F. Biltgen, sodnika,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: K. Malacek, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 13. julija 2016,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za R. Margarita Panicella L. Rodríguez Soria, odvetnica,
- za špansko vlado J. García-Valdecasas Dorrego in A. Rubio González, agenta,
- za Evropsko komisijo J. Baquero Cruz in D. Roussanov, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 15. septembra 2016

izreka naslednjo

* * Jezik postopka: španščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago pojma „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU, člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) ter Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 288) in Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL 2005, L 149, str. 22).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Ramónom Margaritom Panicellom, odvetnikom, in Pilar Hernández Martínez, njegovo stranko, zaradi dolgovanih nagrad za pravne storitve, ki so bile tej zagotovljene v postopku v zvezi z varstvom in vzgojo otrok.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 93/13

- 3 Člen 6(1) Direktive 93/13 določa:

„Države članice določijo, da nedovoljeni [nepošteni] pogoji, uporabljeni v pogodbi, ki jo s potrošnikom sklene prodajalec ali ponudnik, kakor je določeno z nacionalnim pravom, niso zavezujoči za potrošnika in da pogodba še naprej zavezuje obe stranki na podlagi teh pogojev, če je nadaljnji obstoj mogoč brez nedovoljenih [nepoštenih] pogojev.“

- 4 Člen 7 te direktive določa:

„1. Države članice zagotovijo, da v interesu potrošnikov in konkurentov obstajajo ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe nedovoljenih [nepoštenih] pogojev v pogodbah, ki jih s potrošniki sklenejo prodajalci ali ponudniki.

2. Sredstva, navedena v odstavku 1, vključujejo predpise, na podlagi katerih lahko osebe ali organizacije, ki imajo po nacionalnem pravu pravni interes pri zaščiti potrošnikov, ukrepajo v skladu z zadevnim nacionalnim pravom na sodiščih ali pri pristojnih upravnih organih, da odločijo, ali so pogodbeni pogoji, sestavljeni za splošno rabo, nedovoljeni [nepošteni], tako da lahko uporabijo ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe takih pogojev.

[...]“

Direktiva 2005/29

5 Člen 6(1) Direktive 2005/29 določa:

„Poslovna praksa se šteje za zavajajočo, če vsebuje napačne informacije in je torej neresnična, ali če na kakršen koli način, vključno s celotno predstavitvijo, zavaja ali bi utegnila zavajati povprečnega potrošnika, četudi je informacija točna glede enega ali več sledečih elementov, ter v vsakem primeru povzroči ali bi utegnila povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel:

[...]

(d) glede cene ali načina izračunavanja cene ali obstoja določene cenovne prednosti;

[...]“

6 Člen 11(1) te direktive določa:

„Države članice zagotovijo, da so v interesu potrošnikov z namenom uveljavitve skladnosti z določbami te direktive na voljo ustrezna in učinkovita sredstva za boj proti nepoštenim poslovnim praksam.

[...]“

7 Člen 12 navedene direktive določa:

„Države članice podelijo sodiščem ali upravnim organom pooblastila, ki jim omogočajo, da v civilnih ali upravnih postopkih iz člena 11:

(a) zahtevajo od trgovca, da predloži dokaze o točnosti dejanskih navedb o poslovni praksi, če se taka zahteva zdi primerna glede na okoliščine posameznega primera in ob upoštevanju upravičenih interesov trgovca in vseh drugih strank v postopku,

ter

(b) štejejo dejanske trditve za netočne, če se ne predložijo dokazi, ki se zahtevajo po točki (a), ali so po mnenju sodišča ali upravnega organa nezadostni.“

Špansko pravo

LOPJ

8 V Ley Orgánica 6/1985 del Poder Judicial (sistemski zakon 6/85 o sodiščih) z dne 1. julija 1985 (BOE št. 157 z dne 2. julija 1985, str. 20632), kakor je bil spremenjen z Ley Orgánica 19/2003 (sistemski zakon 19/2003) z dne 23. decembra 2003 (BOE št. 309 z dne 26. decembra 2003, str. 46025) (v nadaljevanju: LOPJ), sta opredeljeni pravna ureditev in vsebina funkcij Secretario Judicial (sodni tajnik), ki se po sprejetju Ley Orgánica 7/2015 (sistemski zakon 7/2015) z dne 21. julija 2015 (BOE št. 174 z dne 22. julija 2015, str. 61593) imenuje „*Letrado de la administración de la justicia*“.

9 Člen 440 LOPJ določa, da so Secretarios Judiciales (sodni tajniki) „javni uslužbenci, ki so del enotne nacionalne vrhovne pravne službe, ki spada pod pravosodno upravo in je odvisna od ministrstva za pravosodje, ter ki opravljajo svoje funkcije kot organ oblasti [...]“.

10 Člen 446(1) LOPJ, ki ureja določbe vzdržanja in izločitve, določa, da se Secretarios Judiciales (sodni tajniki) „morajo vzdržati odločanja v primerih, določenih za sodnike, in so lahko izločeni, če tega ne storijo“.

11 V členu 452(1) LOPJ so pristojnosti Secretarios Judiciales (sodni tajniki) opredeljene tako:

„Secretarios Judiciales opravljajo svoje funkcije ob spoštovanju načel zakonitosti in nepristranskosti v vseh primerih, načel avtonomije in neodvisnosti pri izvajanju svojih funkcij na področju sodnega potrjevanja verodostojnosti ter načel enotnega ukrepanja in hierarhične odvisnosti pri izvajanju vseh drugih funkcij, ki jih imajo na podlagi tega zakona, s tem povezanih postopkovnih določb in sistemske uredbe, ki velja zanje. Funkcije Secretarios Judiciales ne morejo biti predmet delegiranja ali pooblastila brez poseganja v člen 451(3).“

12 Člen 465 LOPJ določa:

„Secretarios de Gobierno imajo te pristojnosti:

[...]

6. Dajanje navodil Secretarios Judiciales na njihovem ozemlju [...].

[...]

8. Izdajanje okrožnic in službenih navodil Secretarios Judiciales na njihovem ozemlju [...]. [...] [N]e smejo dajati nobenih posebnih navodil v zvezi s konkretnimi zadevami, v katerih Secretario Judicial opravlja naloge overitve ali izvaja pristojnosti v zvezi z organizacijo in vodenjem postopka.“

13 Člen 467 LOPJ določa:

„Secretario Coordinador pod neposrednim nadzorom Secretario de Gobierno [...]:

1. daje Secretarios Judiciales na svojem ozemlju navodila za dobro delovanje služb, ki so jim bile zaupane.

2. preverja ustrezno izvrševanje okrožnic in navodil, ki jih je izdal Secretario de Gobierno, ki mu je podrejen.“

Kraljevi odlok 1608/2005

14 Real Decreto 1608/2005 por el que se aprueba el Reglamento Orgánico del Cuerpo de Secretarios Judiciales (kraljevi odlok 1608/2005 o odobritvi sistemske uredbe o organih glede Secretarios Judiciales) z dne 30. decembra 2005 (BOE št. 17 z dne 20. januarja 2006, str. 2527) prav tako ureja pravni status Secretarios Judiciales (sodni tajniki).

15 Člen 3(2) in (3) tega kraljevega odloka določa:

„2. [Secretarios Judiciales] spoštujejo načeli avtonomije in neodvisnosti pri izvajanju funkcij na področju sodnega potrjevanja verodostojnosti.

3. Pri izvajanju vodstvenih funkcij [...] sodnega tajništva in funkcij, ki so jim podeljene s sistemskim zakonom o sodiščih in to uredbo – razen tistih iz prejšnje točke – ravnaajo ob spoštovanju načel enotnega ukrepanja in hierarhične odvisnosti [...].“

16 Člen 16 navedenega kraljevega odloka določa:

„Secretarios de Gobierno imajo te pristojnosti na konkretnem področju svojega delovanja:

[...]

(g) dajanje navodil Secretarios Judiciales na njihovem ozemlju [...]

(h) izdajanje okrožnic in službenih navodil Secretarios Judiciales na njihovem ozemlju [...]. [N]e smejo dajati nobenih posebnih navodil v zvezi s konkretnimi zadevami, v katerih Secretario Judicial opravlja naloge overitve ali izvaja pristojnosti v zvezi z organizacijo in vodenjem postopka.

[...]“

LEC

17 Postopek izvršbe na podlagi predloga za plačilo stroškov ureja Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (zakon 1/2000 o pravnem postopku) z dne 7. januarja 2000 (BOE št. 7 z dne 8. januarja 2000, str. 575; v nadaljevanju: LEC). Z reformo, uvedeno z Ley 13/2009 de reforma de la legislación procesal para la implantación de la nueva Oficina judicial (zakon 13/2009 o reformi postopkovnih pravil za ustanovitev novega sodnega tajništva) z dne 3. novembra 2009 (BOE št. 266 z dne 4. novembra 2009, str. 92103), ki je začel veljati 4. maja 2010, je bila izključna pristojnost za take postopke podeljena Secretario Judicial (sodni tajnik).

18 Natančneje, člen 34 LEC v zvezi z „računi pooblaščenca“ v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Če mora pooblaščenec od svojega pooblastitelja, ki zamuja s plačilom zneskov, dolgovanih za takse in stroške, ki jih je založil zanj v zadevi, terjati plačilo, lahko Secretario Judicial v kraju njegovega prebivališča predloži podroben in utemeljen račun, iz katerega so razvidni dolgovani in neporavnani zneski, ki jih terja [...].

2. Ko Secretario Judicial prejme račun, od pooblastitelja zahteva, naj navedeni znesek skupaj s stroški plača ali pa račun izpodbija v roku desetih dni. Če pooblastitelj računa ne plača in če ne vloži ugovora, se opravi izvršba.

Če pooblastitelj v navedenem roku vloži ugovor, Secretario Judicial preveri račun, spis in procesne akte ter v desetih dneh izda obrazloženo odločbo, v kateri določi znesek, ki ga je treba plačati pooblaščenca. Če plačilo ni izvedeno v petih dneh po vročitvi, se opravi izvršba.

Zoper obrazloženo odločbo iz prejšnjega odstavka ni pritožbe, vendar nikakor ne vpliva na sodbo, ki bi lahko bila izdana v poznejšem rednem postopku.“

19 Člen 35 LEC, naslovljen „Nagrade odvetnikov“, določa:

„1. Odvetniki lahko od strank, ki jih zastopajo, zahtevajo plačilo stroškov, ki so nastali v zvezi z zadevo, pri čemer morajo predložiti podroben stroškovnik in izrecno navesti, da jim stranka te stroške dolguje in jih ni poravnala.

2. Ko Secretario Judicial prejme to zahtevo, od dolžnika zahteva, naj navedeni znesek skupaj s stroški plača ali pa račun izpodbija v roku desetih dni. Če pooblastitelj računa ne plača in če ne vloži ugovora, se opravi izvršba.

Če se v navedenem roku stroški izpodbijajo kot nedolgovani, potem se uporabijo določbe drugega in tretjega pododstavka odstavka 2 prejšnjega člena.

Če se stroški izpodbijajo zato, ker so pretirani, se najprej ravna v skladu z določbami člena 241 in naslednjih, razen če odvetnik dokaže obstoj pisnega predračuna, ki ga je oseba, ki izpodbija račun, sprejela, ter se izda obrazložena odločba, v kateri se določi dolgovani znesek. Če plačilo ni izvedeno v petih dneh po vročitvi, se opravi izvršba.

Zoper navedeno obrazloženo odločbo ni pritožbe, vendar nikakor ne vpliva na sodbo, ki bi lahko bila izdana v naknadnem rednem postopku.

3. Če oseba, ki dolguje stroške, ne vложи ugovora v določenem roku, se opravi izvršba za znesek, naveden na računu, in za stroške izterjave.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 20 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je P. Hernández Martínez v postopku glede varstva in vzgoje njenih otrok, ki od leta 2013 poteka pred Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (sodišče v Terrassi, Španija, pristojno za obravnavo zadev v zvezi z nasiljem nad ženskami), za zastopanje v tem postopku pooblastila odvetnika R. Margarita Panicella.
- 21 R. Margarit Panicello je 27. julija 2015 pri navedenem sodišču proti P. Hernández Martínez vložil predlog za plačilo odvetniških stroškov v višini 1 095,90 EUR.
- 22 Vendar Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (sodni tajnik sodišča v Terrassi, pristojnega za obravnavo zadev v zvezi z nasiljem nad ženskami), ki je v skladu s členom 35 LEC pristojen za odločanje o tem zahtevku – pri čemer je navedel, da ni nikjer zabeleženo, da je R. Margarit Panicello pred sklenitvijo pogodbe obvestil P. Hernández Martínez o okvirni tarifi svojih storitev – ugotavlja, da mu postopek, ki se uporabi, prvič, ne omogoča, da bi po uradni dolžnosti preveril obstoj morebitnih nepoštenih pogojev v pogodbi, sklenjeni med odvetnikom in njegovo stranko, ali nepoštenih poslovnih praks tega strokovnjaka, kar zadeva predhodno informacijo o ocenjeni tarifi njegovih storitev, in drugič, da ta postopek omejuje možnost tožene stranke, da za izpodbijanje zahtevanega zneska predloži druge dokaze, kot so dokazila ali izvedensko mnenje.
- 23 Tako se Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (sodni tajnik sodišča v Terrassi, pristojnega za obravnavo zadev v zvezi z nasiljem nad ženskami) sprašuje o skladnosti tega postopka z direktivama 93/13 in 2005/29. Prav tako dvomi o skladnosti tega postopka s členom 47 Listine, saj zoper obrazloženo odločbo, s sprejetjem katere konča postopek izvršbe na podlagi predloga za plačilo stroškov, če dolжник zahtevanega zneska ne plača prostovoljno in vložil ugovor, ni pravnega sredstva, ampak odvetniku omogoča, da neposredno zahteva izvršbo določenega zneska.
- 24 V teh okoliščinah se Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (sodni tajnik sodišča v Terrassi, pristojnega za obravnavo zadev v zvezi z nasiljem nad ženskami), da bi preveril, ali je pristojen za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe pri Sodišču, sprašuje tudi, ali ga je mogoče šteti za „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU, glede na to, da je po nacionalnem pravu, kot izhaja iz člena 440 LOPJ, zgolj javni uslužbenec pravosodne uprave, odvisen od ministrstva za pravosodje, ter da sta Tribunal de Conflictos de Jurisdicción (sodišče za spore o pristojnosti, Španija) v sodbi št. 4/2011 z dne 28. septembra 2011 v zvezi z izvršbo na podlagi predloga za plačilo stroškov in Tribunal Constitucional (ustavno sodišče, Španija) v sklepu št. 163/2013 z dne 9. septembra 2013 in v sodbi št. 58/2016 z dne 17. marca 2016 v zvezi z Ley 29/1998 reguladora de la Jurisdicción

Contencioso-administrativa (zakon 29/1998 o upravnih sodiščih) z dne 13. julija 1998 (BOE št. 167 z dne 14. julija 1998, str. 23516) postopke, v katerih opravlja svoje funkcije, opredelili za upravne, ne pa sodne.

25 V teh okoliščinah je Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (sodni tajnik sodišča v Terrassi, pristojnega za obravnavo zadev v zvezi z nasiljem nad ženskami) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ta vprašanja:

„1. Ali so členi 34, 35 in 207, od (2) do (4), [LEC], ki urejajo postopek izvršbe na podlagi predloga za plačilo stroškov, v delu, v katerem izključujejo možnost sodnega nadzora, v nasprotju s členom 47 [Listine]?

Če je odgovor pritrdilen: Ali je Secretario Judicial [(sodni tajnik)] v okviru postopka iz členov 34 in 35 [LEC], sodišče v smislu člena 267 PDEU?

2. Ali sta člena 34 in 35 [LEC] v nasprotju s členoma 6(1) in 7(2) Direktive 93/13[...] ter členi 6(1)(d), 11 in 12 Direktive 2005/29/[...], ker izključujeta, da bi se po uradni dolžnosti preverilo, ali pogodbe, ki jih sklenejo odvetniki in fizične osebe, ki delujejo za namene, ki ne sodijo v okvir njihove poslovne ali poklicne dejavnosti, vsebujejo nepošteno pogoje ali nepošteno poslovne prakse?

3. Ali sta člena 34 in 35 [LEC] v nasprotju s členoma 6(1) in 7(2) ter točko 1(q) Priloge k Direktivi 93/13[...], ker v postopku ‚izvršbe‘ ‚na podlagi predloga za plačilo stroškov‘ izključujeta izvedbo dokazov za razrešitev spora?“

Vprašanja za predhodno odločanje

26 Uvodoma je treba preučiti – kot je bilo predlagano v okviru prvega vprašanja – ali je Secretario Judicial (sodni tajnik) „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU in ali je zato upravičen pri Sodišču vložiti predlog za sprejetje predhodne odločbe.

27 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišče pri presoji vprašanja, ali je predložitveni organ „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU, ki je izključno vprašanje prava Unije, upošteva vse elemente, kot so zakonska podlaga organa, njegova stalnost, obveznost njegove sodne pristojnosti, kontradiktornost postopka, njegova uporaba pravnih pravil in njegova neodvisnost (glej zlasti sodbi z dne 17. julija 2014, Torresi, C-58/13 in C-59/13, EU:C:2014:2088, točka 17, in z dne 6. oktobra 2015, Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, EU:C:2015:664, točka 17).

28 Poleg tega je za ugotovitev, ali je treba nacionalni organ, ki v skladu z zakonom izvaja različne naloge, opredeliti kot „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU, treba preučiti specifično naravo različnih sodnih ali upravnih nalog, ki jih opravlja v posebnem normativnem okviru, v katerem Sodišču predloži vprašanje, da se preveri, ali pred takim organom poteka spor in ali odloča o postopku, ki bo pripeljal do izdaje sodne odločbe (glej v tem smislu sodbo z dne 17. julija 2014, Torresi, C-58/13 in C-59/13, EU:C:2014:2088, točka 19 in navedena sodna praksa).

29 V postopku v glavni stvari je iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, razvidno, da je Secretario Judicial (sodni tajnik) v skladu s členom 440 LOPJ javni uslužbenec, ki je del enotne nacionalne vrhovne pravne službe, ki spada pod pravosodno upravo in je odvisna od ministrstva za pravosodje.

30 Španski zakonodajalec je z reformo, uvedeno z zakonom 13/2009, Secretario Judicial (sodni tajnik) podelil izključno pristojnost za odločanje v postopkih izvršbe na podlagi predloga za plačilo stroškov, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki so urejeni v členih 34 in 35 LEC ter katerih cilj je

pooblaščenecem in odvetnikom zagotoviti hitro priznanje upravičenosti nekaterih posebnih izdatkov in izdaja izvršilnega naslova, ki omogoča njihovo takojšnjo izterjavo, če pooblaščenci in odvetniki predložijo dokumente, ki očitno dokazujejo utemeljenost in znesek neplačanih nagrad.

- 31 V obravnavanem primeru je treba, najprej, glede „obveznosti“ sodne pristojnosti predložitvenega organa ugotoviti, da te načeloma ni, ker je pristojnost Secretario Judicial (sodni tajnik) za odločanje v postopku s predlogom za plačilo stroškov v skladu s členoma 34 in 35 LEC povsem posredna in neobvezna. Pooblaščenec ali odvetnik lahko namreč tak predlog vložijo samo, kadar zahteva plačilo izdatkov, povezanih z že končanim glavnim sodnim postopkom, v katerem je deloval za svojo stranko. Poleg tega za izterjavo takih stroškov nima ne pravne ne dejanske obveznosti vložitev takega predloga, lahko pa prosto izbira med tem predlogom in ugotovitvenim sodnim postopkom ali postopkom za izdajo plačilnega naloga.
- 32 Sodišče je res v nekaterih okoliščinah odločalo o vprašanih za predhodno odločanje, ki so mu jih predložili predložitveni organi, katerih pristojnost ni odvisna od dogovora strank, čeprav je izbirna, in katerih odločbe so zanje zavezujoče, kot je ravno v primeru Secretario Judicial (sodni tajnik) v okviru zahtevkov za plačilo nagrad (glej sklep z dne 13. februarja 2014, *Merck Canada*, C-555/13, EU:C:2014:92, točka 18 in navedena sodna praksa, ter sodbi z dne 12. junija 2014, *Ascendi Beiras Litoral e Alta, Auto Estradas das Beiras Litoral e Alta*, C-377/13, EU:C:2014:1754, točka 28, in z dne 6. oktobra 2015, *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, točka 23).
- 33 Vendar ni sporno, da so ti predložitveni organi, ki jih je Sodišče opredelilo kot „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU, svoje funkcije v skladu z zahtevo, navedeno v točki 28 te sodbe, opravljali v okviru povsem sodnih postopkov.
- 34 Tako pa ni v primeru postopka s predlogom za plačilo stroškov v postopku v glavni stvari, saj je ta postopek v skladu s členoma 34(2) in 35(2) LEC glede na nacionalni sodni sistem obroben. Prvič, začetek navedenega postopka zaradi litispence namreč ne ovira samostojne predložitve zadeve rednemu sodišču v ugotovitvenem postopku ali postopku izdaje plačilnega naloga in ni razlog za nedopustnost razlogov, ki bi bili morda lahko sočasno ali zaporedno navedeni pri takem sodišču, ter drugič, obrazložena odločba, s katero se tak postopek konča, je podobna upravni odločbi, saj – čeprav je pravnomočna in takoj izvršljiva – nima značilnosti sodne odločbe in zlasti ni materialno pravnomočna (glej po analogiji sodbo z dne 19. decembra 2012, *Epitropos tou Elegktikou Synedriou*, C-363/11, EU:C:2012:825, točki 27 in 28).
- 35 Iz teh preudarkov sledi, da – kot je predložitveni organ navedel v tretjem vprašanju in kot je Tribunal Constitucional (ustavno sodišče) ugotovilo v sodbi št. 58/2016 z dne 17. marca 2016 – postopek izvršbe na podlagi predloga za plačilo stroškov, kot je ta v postopku v glavni stvari, pomeni postopek, ki ima upravne značilnosti, v okviru katerega ni mogoče šteti, da Secretario Judicial izvaja sodno funkcijo.
- 36 V teh okoliščinah je poleg tega treba navesti, da Secretario Judicial (sodni tajnik) tudi ne ustreza merilu neodvisnosti, navedenem v točki 27 te sodbe.
- 37 V zvezi s tem je treba spomniti, da ima zahteva po neodvisnosti predložitvenega organa dva vidika. V skladu s prvim, zunanjim vidikom se domneva, da zadevni organ svoje funkcije izvaja povsem samostojno, ne da bi bil kakor koli hierarhično povezan ali komur koli podrejen in ne da bi prejemal kakršne koli ukaze ali navodila (glej sodbi z dne 17. julija 2014, *Torresi*, C-58/13 in C-59/13, EU:C:2014:2088, točka 22, in z dne 6. oktobra 2015, *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, točka 19), in je s tem zaščiten pred zunanjimi posegi ali pritiski, ki lahko ogrozijo neodvisnost presoje njegovih članov v zvezi s spori, ki so jim predloženi v reševanje (glej sodbe z dne 19. septembra 2006, *Wilson*, C-506/04, EU:C:2006:587, točka 51; z dne 9. oktobra 2014, *TDC*, C-222/13, EU:C:2014:2265, točka 30, in z dne 6. oktobra 2015, *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, točka 19).

- 38 Drugi, notranji vidik je povezan s pojmom nepristranskosti in se nanaša na to, da je zagotovljena enaka distanca v razmerju do strank v sporu in njihovih posameznih interesov glede predmeta spora. Ta vidik zahteva, da se upošteva objektivnost in da razen stroge uporabe pravnega pravila ne obstaja nikakršen interes za rešitev spora (glej zlasti sodbe z dne 19. septembra 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, točka 52; z dne 9. oktobra 2014, TDC, C-222/13, EU:C:2014:2265, točka 31, in z dne 6. oktobra 2015, Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, EU:C:2015:664, točka 20).
- 39 V obravnavanem primeru je sicer res, da Secretario Judicial (sodni tajnik), kadar izvaja preizkus v postopku s predlogom za plačilo stroškov, izpolnjuje zahtevo po neodvisnosti v smislu njenega notranjega vidika, saj svoje funkcije opravlja povsem objektivno in nepristransko, kar zadeva stranke v sporu in njihove posamezne interese glede spora.
- 40 Vendar tudi ni sporno, da Secretario Judicial (sodni tajnik) pri tem preizkusu ne izpolnjuje te zahteve v smislu njenega zunanjega vidika, ki zahteva neobstoj hierarhičnih povezav ali povezav podrejenosti v razmerju do katerega koli subjekta, ki bi mu lahko dajal ukaze ali navodila.
- 41 Kot je španska vlada navedla v pisnih in ustnih stališčih, namreč iz besedila členov 452(1), 465(6) in (8) ter 467 LOPJ ter členov 3 in 16(h) kraljevega odloka 1608/2005 izhaja, da Secretario Judicial prejema in je zavezan spoštovati navodila svojega nadrejenega, razen kadar izvršuje pristojnosti na področju sodnega potrjevanja verodostojnosti, in sicer pri overitvi procesnih aktov in dokumentov ter pri potrjevanju dejstev, ki imajo procesne učinke, ali kadar sprejema akte v zvezi z organizacijo in vodenjem postopka. Iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, je tako razvidno, da je v trenutnem stanju španske zakonodaje Secretario Judicial (sodni tajnik) pristojen za obravnavanje postopka izvršbe na podlagi predloga za plačilo stroškov v postopku v glavni stvari, pri čemer mora spoštovati načeli enotnega ukrepanja in hierarhične odvisnosti.
- 42 Iz vseh zgornjih preudarkov sledi, da Secretario Judicial (sodni tajnik) v okviru postopka izvršbe na podlagi predloga za plačilo stroškov v postopku v glavni stvari ni „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU, ne da bi bilo treba preučiti, ali ta organ izpolnjuje preostala merila, ki omogočajo presojo statusa takega organa in so naštetja v točki 27 te sodbe. Secretario Judicial (sodni tajnik) zato ni pristojen za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe pri Sodišču. Tako mora sodišče, ki je pristojno za odreditev izvršbe dolgovanega zneska in ki mora po potrebi po uradni dolžnosti presojati morebitno nepoštenost pogodbenega pogoja iz pogodbe, sklenjene med pooblaščenecem in njegovo stranko (glej v tem smislu sodbi z dne 1. oktobra 2015, ERSTE Bank Hungary, C-32/14, EU:C:2015:637, točka 59, in z dne 18. februarja 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, točka 55), glede na primer vložiti tak predlog pri Sodišču.
- 43 Zato je treba ugotoviti, da Sodišče ni pristojno za odločitev o predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložil Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (sodni tajnik sodišča v Terrassi, pristojnega za obravnavo zadev v zvezi z nasiljem nad ženskami).

Stroški

- 44 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim organom, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Sodišče Evropske unije ni pristojno za odgovor na vprašanja, ki jih je postavil Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (sodni tajnik sodišča v Terrassi, Španija, pristojnega za obravnavo zadev v zvezi z nasiljem nad ženskami).

Podpisi